

alt, hvad der for et Barn i Skolen betegnes som en Forbrydelse mod Sprogets Grundregler, alt, hvad Læreren i Skolen vilde lætte 3—4 tykke Streger under som utiladeligt for den, der vil udtrykke sig korrekt. Sligt bør ikke findes i nogen som helst Lov, der sendes ud til den store Befolkning; men ikke desto mindre rumme Lovene ikke saa lidt af den Art. Materialet vilde være altfor umaadeligt, hvis man vilde gennemgaa det for en længere Tid; og ved at pege for langt tilbage vilde man udsætte sig for, at der vilde blive indvendt: Ja, det var den Gang, men nu er det anderledes. Jeg har derfor ikke gennemset andet end de Lovforslag, der fra Regeringens Side ere forelagte i indværende Samling, og har gennem dem søgt at gøre mig Rede for, hvorvidt de nærliggende Fordringer, der kunne stilles til Lovens Sprog, ere fyldestgjorte. Men atter og atter finder man der alle den Slags Bommerte og den Slags Skoledrengesjæl, som jeg før omtalte. Det hedder saaledes: „Klagen skal gives Paategning“ eller „Fyrbetjentene gives hver 60 Kroner aarlig“, og det glider ikke lettere, fordi der ved Siden af staar: „Fyrbetjentene gives fri Olie“. Det hedder endvidere: „Jungen kan nægtes Optagelse“, naaget det er Optagelsen, som nægtes, og ikke Personen; „Bestillingsmanden godskrives et Beløb“, naaget det er Beløbet, der godskrives, og ikke Bestillingsmanden; stadig Fejl, ved hvilke en Dreng i Skolen vilde forspilde sin Plads blandt de fremmest i sin Klasse; thi det har han stadig faaet indprentet, at man, for at bruge det grammatikalste Udtryk, ikke maa begaa saadanne Uhyrligheder som at sætte Hensynsbetegnelsen som Grundord i Sætningen. Men der er i Lovforslagene mange andre Brud paa de elementære Sprogregler. At tale f. Eks. om „sin særskilte Dommer og Retsvidne“ kan enhver høre stemmer lidet med dansk Sprog, fordi det hedder ikke en Retsvidne, men et Retsvidne. En Sætning som: „Postvæsenet er pligtig“ klinger ilde i et dansk Øre, fordi det hedder et Postvæsen og ikke en Postvæsen. At tale om „højt beskattede Varer“ er vildeledende, fordi højt ikke er det samme som højest; ligesom den, man kalder højestarede ikke altid er den højestarede, saaledes er den, der er højt beskattet, ikke altid den højest beskattede. En anden Fejl findes i saadanne Vendinger som: „Anser nogen sig ikke skattepligtig“, „hvis de anse det nødvendigt“, „anses ikke som ny“ o. s. v. Det hedder jo nemlig: „at anse en for noget“,

og intet andet; enhver vil kunne høre, at det er rigtigt at sige: „Han anser sig ikke for skattepligtig Borger“, og at det er urigtigt at sige: „Han anser sig skattepligtig Borger“. Men der er flere af den Slags Fejl. „Jungen maa betegne sig for Fæstemand“ staar der et Sted; det er udansl, man kan i Danmark kun betegne sig som Fæstemand. Det hedder ikke: „med Forbehold om Forpagtningens Ophør“, men: „med Forbehold af“ den Ting o. s. v. Det er ganske vist vanstelig at bruge Forholdsordene paa rette Maade, og det er ikke første Gang, at en Forfatter er strandet paa de Står; men det sker sjældent for en Forfatter, hvis Værter læses af saa stor en Kreds som den, Lovene ere bestemte for. Sprogfejls af anden Art er det, naar der skrives: „Stolen har at afgive Beretning om dens Virksomhed“, hvor der menes Skolens egen Virksomhed og det altsaa skulde hedde: „sin Virksomhed“. Eller naar der staar: „en Fjerdedel kunne“ i Stedet for „en Fjerdedel kan“, thi „en Fjerdedel“ er umodsigelig Ental og „kunne“ Flertal. Eller der staar: „Officerer af Reserven er pligtige til at anvendes i Søvesenets Tjeneste“; man kan ikke være pligtig til at anvendes, men kun til at lade sig anvende. Naar der staar: „Den efter Aldersordenen ældste Tredjedel“, saa er det en Selvfølgelighed og en Overflødighed; efter hvilken Orden skulde man kunne være den ældste, naar det ikke er „efter Aldersordenen“. Men der menes vel „efter Embedsalders“, „efter Tjenestetid“. Et snurrt Udtryk er det, naar det hedder, at „Generalintendanten gøres bereden som Generalmajorer“. Jeg veed ikke, om Generalmajorer gøres beredne paa en ejendommelig Maade, om de f. Eks. med bestemte Ceremonier løstes op paa Hesten; men Meningen er vel kun den, at Generalintendanten skal være til Hest i Sigthed med Generalmajorer. Er det fremmede Ord, der bruges, kan man finde dem brugte rigtigt i det ene Tal og galt i det andet. „Kollo“ er ganske rigtigt i Ental, men det hedder i Flertal „Koll“ og ikke, som man i et Lovforslag træffer, „Kollier“, som har Flertalsendelse to Gange, paa samme Maade, som om man — for at nævne et Par mere almindelige Ord — vilde sige „Leksika'er“ i Stedet for „Leksika“, som Flertalsform af „Leksikon“ eller „Fakta'er“ i Stedet for „Fakta“, som Flertal af „Faktum“. — Det var den Slags Fejl, der i Skolen for Vorene blive brændmærkede som Forbrydelser mod Sprøget og mod den almindelige Danneleses Krav. Men man kan vel nok for